

การศึกษาสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูในภาคกลาง

นายจรูญ ถาวรจักร

ศูนย์วิทยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

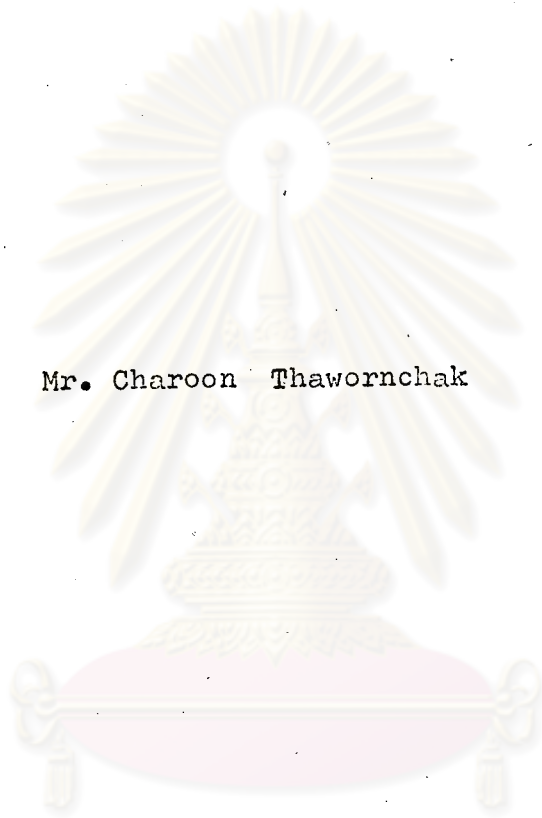
ภาควิชาอุดมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2523

A STUDY ON THE COLLEGE ENVIRONMENT OF TEACHERS' COLLEGES
IN THE CENTRAL REGION

Mr. Charoon Thawornchak

ศูนย์วิทยทรัพยากร

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Higher Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1980

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาศาสนาแคว้นฉมววิทยาลัยครูในภาคกลาง

โดย

นายจรูญ ถาวรจักร์

ภาควิชา

อุดมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ ดร. สุกัญญา ไชวโกล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทองอินทร์ วงศ์โสธร

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรปริญญาโท

Signature

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร. สุประดิษฐ์ มุนนาค)

คณะกรรมการสอววิทยานิพนธ์

Signature

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. ไพฑูรย์ สีนดาร์ตัน)

Signature

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทองอินทร์ วงศ์โสธร)

Signature

กรรมการ

(ดร. สุกัญญา ไชวโกล)

Signature

กรรมการ

(ดร. ประกอบ คูปรัตน์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์
ชื่อนิติ

อาจารย์ที่ปรึกษา

ภาควิชา

ปีการศึกษา

การศึกษาสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูในภาคกลาง

นายจรูญ ถาวรจักร์

อาจารย์ ดร. สุกัญญา โขวิไลกุล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทองอินทร์ วงศ์โสธร

อุดมศึกษา

2523

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูในภาคกลาง 9 แห่ง ตามทัศนะของอาจารย์และนักศึกษา
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบทัศนะของอาจารย์และนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูในภาคกลางตามตัวแปร สถานที่ตั้ง อายุของวิทยาลัย และสถานภาพของผู้ตอบ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบสำรวจ โดยการส่งแบบสอบถามแก่กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งประกอบด้วยอาจารย์และนักศึกษาวิทยาลัยครูในภาคกลาง 9 แห่ง กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบ Stratified Random Sampling จำนวน 1,266 คน ได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 1,230 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 97.16

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง และไดทดสอบถึงความเที่ยงตรงตามเนื้อหา แบบสอบถามมี 2 ชุด ชุดหนึ่งสำหรับอาจารย์ และอีกชุดหนึ่งสำหรับนักศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีการหาค่าร้อยละ คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t - test)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูในภาคกลางพบว่า
ทัศนะของอาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อวิทยาลัยครูในภาคกลาง แต่ละวิทยาลัย ทั้ง 9 แห่ง
ส่วนใหญ่สูงกว่าค่าเฉลี่ยปานกลาง

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นตามทัศนะของอาจารย์และนักศึกษาได้ผลสอดคล้อง
กับสมมติฐานที่ตั้งไว้ 2 ประการ ดังนี้

2.1 ทัศนะของอาจารย์ที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครู เก่ากับวิทยาลัยครูใหม่
แตกต่างกัน

2.2 ทัศนะของอาจารย์ที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูในเมืองกับวิทยาลัยครู
นอกเมือง แตกต่างกัน

2.3 ทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูในเมืองกับวิทยาลัยครู
นอกเมือง แตกต่างกัน

2.4 ทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครู เก่ากับวิทยาลัยครูใหม่
แตกต่างกัน

2.5 ทัศนะของอาจารย์กับนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครู เก่า
แตกต่างกัน

2.6 ทัศนะของอาจารย์กับนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูใหม่
ไม่แตกต่างกัน

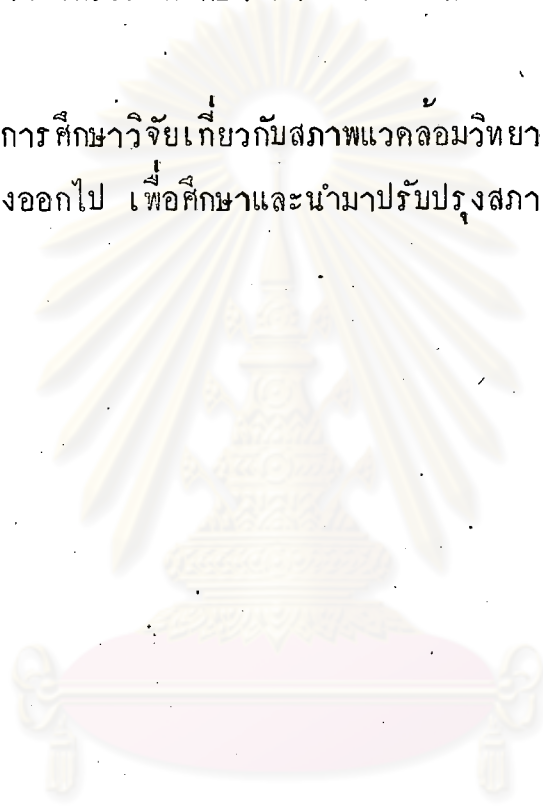
2.7 ทัศนะของอาจารย์กับนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูในเมือง
ไม่แตกต่างกัน

2.8 ทัศนะของอาจารย์กับนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูนอกเมือง
แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. สภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูในภาคกลางทั้ง 9 แห่ง ควรได้รับการปรับปรุงพัฒนาในทุกด้าน คือสภาพแวดล้อมเกี่ยวกับบรรยากาศด้านการเรียนการสอน ด้านความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อนคานกิจกรรมนักศึกษา ด้านการบริหาร ด้านอาคาร สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก

2. ควรมีการศึกษาวจัยเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูอย่างสม่ำเสมอ และสภาพที่แปรที่แตกต่างออกไป เพื่อศึกษาและนำมาปรับปรุงสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูให้ดีขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. The result of the comparison of the faculty members' and the students' opinions according to the eight hypotheses are as follows:

2.1. The faculty members' opinions towards the environment of the old and new colleges were significantly different.

2.2. The faculty members' opinions towards the environment of the colleges in municipal vicinity and out of municipality were significantly different.

2.3. The students' opinions towards the environment of the old and new colleges were significantly different.

2.4. The students' opinions towards the environment of the colleges in municipal vicinity and out of municipality were significantly different.

2.5. The faculty members' opinions towards the environment of the old colleges were significantly different from those of the students'.

2.6. The faculty members' opinions towards the environment of the new colleges were not significantly different from those of the students'.

2.7. The faculty members' opinions towards the environment of the colleges in municipal vicinity were not significantly different from those of the students'.

2.8. The faculty members' opinions towards the environment of the colleges out of municipality were significantly different from those of the students'.

Reccommendations

1. The teaching and learning atmosphere, the relationship among the faculty members and students, the college activities, the administration, and the college facilities should be developed within the nine Teachers' Colleges in the Central region.

2. Further study should be made steadily on the same topic of other different variables in order to improve the college environment.

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ได้สำเร็จและบรรลุจุดมุ่งหมายที่ผู้เขียนตั้งความปรารถนาไว้
ด้วยความเมตตาช่วยเหลือของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทองอินทร์ วงศ์ไธธร อาจารย์
ดร.สุกัญญา โขวิไลกุล ผู้ควบคุมการวิจัย ได้ให้ความอนุเคราะห์แก่ผู้เขียนทุก ๆ ด้าน
นับตั้งแต่คำแนะนำที่มีคุณค่า การชี้แจงแหล่งคนควาเอกสาร การคนควาหาหลักฐานอ้างอิง
เพิ่มเติมและการตรวจแก้ไข ผู้เขียนรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของอาจารย์ทั้ง 2 ท่าน
เป็นอย่างยิ่ง จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร สิ้นสิริ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมหวัง พิธิยานุวัฒน์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ สิ้นลารัตน์ อาจารย์ ดร.วิศิษฐ์ ชุมวรฐายี อาจารย์
ดร.อินทร์ ศรีคุณ อาจารย์ ดร.สุนทร คำโตนด อาจารย์ ดร.พล คำมิ่งสุ และ
อาจารย์ ดร.รัตนา ศิริพานิช ที่ได้กรุณาช่วยเหลือผู้เขียนเป็นอย่างดี ในการให้ข้อ
คิดเห็น และคำแนะนำเกี่ยวกับแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ไพฑูรย์ กฤษณเพชร และเจ้าหน้าที่ศูนย์บริการคอมพิวเตอร์
จุดศาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้ช่วยกรุณาให้ข้อคิดเห็นและคำแนะนำเกี่ยวกับสถิติ และ
โปรแกรมคอมพิวเตอร์

ขอขอบพระคุณ อาจารย์สมาน วัชรกุล และอาจารย์บรรจบ เจียมวิจิตร ที่
กรุณาช่วยตรวจแก้ไขบทความภาษาอังกฤษให้ และสุดท้ายขอขอบพระคุณ คณะอาจารย์ และ
นักศึกษาวิทยาลัยครูในภาคกลางทั้ง 9 แห่ง ที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
นับได้ว่าได้รับความกรุณาช่วยให้งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

จรูญ ถาวรจักร

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง.
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช.
กิตติกรรมประกาศ	ฉ.
สารบัญ	ญ.
รายการตารางประกอบ	ร.
รายการแผนภูมิประกอบ	ท.
บทที่	

1. บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
สมมติฐานของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
ข้อจำกัดของการวิจัย	5
คำจำกัดความของคำที่ใช้ในการวิจัย	5
ประโยชน์ของการวิจัย	7

2. วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในต่างประเทศ	10
การวิจัยในประเทศ	12
ประวัติวิทยาลัยครูในภาคกลาง	16

3. ระเบียบวิธีวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	20
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	23
การรวบรวมข้อมูล	24
การวิเคราะห์ข้อมูล	26

4.	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	27
	ส่วนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัว	27
	ส่วนที่ 2 วิเคราะห์ทัศนคติของอาจารย์และนักศึกษา	
	ที่มคอสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูในภาคกลาง	31
	เกี่ยวกับบรรยากาศการเรียนการสอน	32
	เกี่ยวกับความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน	34
	เกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษา	36
	เกี่ยวกับการบริหาร	38
	เกี่ยวกับอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก	40
	ส่วนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของอาจารย์กับนักศึกษา	
	ที่มคอสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูในภาคกลาง	42
	สมมติฐานขอ 1	42
	สมมติฐานขอ 2	44
	สมมติฐานขอ 3	47
	สมมติฐานขอ 4	49
	สมมติฐานขอ 5	51
	สมมติฐานขอ 6	52
	สมมติฐานขอ 7	54
	สมมติฐานขอ 8	55
5.	สรุปผลการวิจัย อภิปราย และขอเสนอแนะ	58
	สรุปผลการวิจัย	60
	อภิปรายผลการวิจัย	65
	ขอเสนอแนะ	75

บทที่

บรรณานุกรม	77
ภาคผนวก	81
ภาคผนวก ก. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	81
ภาคผนวก ข. การคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	83
ภาคผนวก ค. แบบสอบถาม	87
ภาคผนวก ง. ตารางแสดงคะแนนเฉลี่ยของสภาพแวดล้อม วิทยาลัยครูในภาคกลางตารางที่ 1 - 50	104
ภาคผนวก จ. ตารางแสดงการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย สภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูในภาคกลาง ตารางที่ 51-90	165
ประวัติผู้เขียน	222

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่

หน้า

1. แสดงจำนวนอาจารย์ที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างแยกตามคณะวิชา	23
2. แสดงจำนวนนักศึกษาที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างแยกตามระดับชั้นปี	24
3. แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับจากอาจารย์	25
4. แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับจากนักศึกษา	26
5. แสดงสถานภาพของอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถาม	28
6. แสดงสถานภาพของนักศึกษาคือตอบแบบสอบถาม	30
7. เปรียบเทียบสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครู เกากับสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครู ใหม่ ตามทัศนะของอาจารย์	44
8. เปรียบเทียบสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูในเมืองกับสภาพแวดล้อมวิทยาลัย ครูนอกเมืองตามทัศนะของอาจารย์	46
9. เปรียบเทียบสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครู เกากับสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครู ใหม่ตามทัศนะของนักศึกษา	48
10. เปรียบเทียบสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูในเมืองกับสภาพแวดล้อมวิทยาลัย ครูนอกเมืองตามทัศนะของนักศึกษา	50
11. เปรียบเทียบสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครู เกากับตามทัศนะของอาจารย์ กับนักศึกษา	52
12. เปรียบเทียบสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูใหม่ตามทัศนะของอาจารย์ กับนักศึกษา	53
13. เปรียบเทียบสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูในเมืองตามทัศนะของอาจารย์ กับนักศึกษา	55
14. เปรียบเทียบสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูนอกเมืองตามทัศนะของอาจารย์ กับนักศึกษา	57

รายการแผนภูมิประกอบ

แผนภูมิที่

หน้า

1. สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับบรรยากาศการเรียนการสอนวิทยาลัยครู ในภาคกลางตามทัศนะของอาจารย์และนักศึกษา	33
2. สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อนวิทยาลัยครูในภาคกลาง ตามทัศนะของอาจารย์และนักศึกษา	35
3. สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษาวิทยาลัยครูในภาคกลางตาม ทัศนะของอาจารย์และนักศึกษา	37
4. สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับการบริหารวิทยาลัยครูในภาคกลางตามทัศนะ ของอาจารย์และนักศึกษา	39
5. สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับอาคาร สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก วิทยาลัยครูในภาคกลางตามทัศนะของอาจารย์และนักศึกษา	41

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย